

Arkivfoto: Sarah Christine Nørgaard/Scampix

“Jer ser ikke mig selv som en leder. Jeg laver bare det, jeg brænder for, og så prøver jeg at få det til at smitte af på dem, jeg arbejder med.”

Mikkel Borg Bjergsø, stifter af mikrobryggeriet Mikkeller og vinder af Årets Ejerleder, er pris uddelt af PWC

1,5 pct. steg det samlede forbrugerprisindeks i oktober i forhold til samme måned sidste år

Kilde: Danmarks Statistik

ØKONOMISK KOMMENTAR

Lokalpolitikkenes rationelle tomhed

To ting er bemærkelsesværdige ved den igangværende kommunalvalgkamp.

Den ene er, at danske vælgere – som beskrevet her på stedet 16. oktober – ofte er påfaldende uvidende om lokalpolitikken.

Peter Kurrild-Klitgaard,
professor,
ph.d.

Var man i tvivl om det, kunne man i sidste uge i Politiken læse en studerende argumentere, at det måtte være nogens skyld, at hun først nu opdagede, at der også er regionsrådsvalg. Eller i landsdækkende radio høre tilfældige vælgere være ude af stand til at nævne blot fem kandidater til samme valg.

Det andet er det billede, der tegner sig af valgkampen i mange kommuner – i hvert fald i hovedstadsområdet – hvor de opstillede kandidater helt bogstaveligt reklamerer med ingenting. Andet end deres portræt, navn og parti: Stort set alle kandidaters og alle partiers plakater er tomte for politisk substans, og de få gange, hvor det ikke er tilfældet, er budskaberne næsten rene klichéer. De tre største partier, Venstre, Socialdemokraterne og Dansk Folkeparti, har

som hovedregel ingen plakatsbydskaber. Kandidaterne for Alternativet, Enhedslisten, Radikale og Nye Borgerlige, der ellers ikke er bange for at mene noget, ligeledes. En enkelt tidligere Venstremand, nu kandidat for Alternativet i København, har endog kun sit fornavn med.

Den mest indholdsrige plakat i hovedstaden er måske en enlig SF'er, der ønsker “Et mere grønt og børnevenligt Fre-

Stort set alle kandidaters og partiers plakater er tomte for politisk substans

deriksberg”. Det kan man være enig eller uenig i, men noget siger det dog. Det samme gælder Liberal Alliance: Ganske vist er kandidatplakaterne tomte for budskaber, men der følges op med partiplakater med “Skattelettelser er også velfærd”. Til gengæld er selvsamme parti på Frederiksberg faldet i fælden med at have et politikfrit slogan: “Gør en god kommune bedre”, der jo intet siger om, hvad der er godt, eller hvad man vil gøre. Som sådan matcher det den ikke specielt fantasifulde linje

hos De Konservative, hvor mændene nu gengives uden synligt slips, men med et “For det Frederiksberg du holder af”, hvorved man næppe tænker på landets højeste grundskyld, som under den nuværende borgmester, **Jørgen Glenthøj**, er steget med godt 50 pct.

Det ansvar har K-fællerne ikke i København, hvor man til gengæld er lige så uspecifikke: “Bedre hverdag i København”. Hvilket i tomme kalorier kun overgår af Socialdemokraternes store plakater med en overvægende overborgmester **Frank Jensen** og den lidt foruroligende tekst “Alt det vi har sammen”.

Hvorfor så tamme? Måske fordi der i realiteten er meget lille forskel på de fleste partier på lokalt plan. Så der er ikke meget at slås om. Samtidigt ved vælgerne lidt om de lokale forhold, så kandidaterne vinder heller ikke noget ved at komme med tænksom substans. Budskabet reduceres til person og parti.

Og hvorfor så det? Måske det alt sammen hænger sammen med, at kommunerne med strukturreformen blev så store, at de er langt fra vælgerne, og at den kommunale udligning gør det svært for den ene kommune at være meget forskellig fra den anden. Kan man ikke sælge på indholdet, må man gøre det på indpakningen.

Følelser tager livet af landbruget

KRONIK

Hvorfor kan politikere, landbrug og forskere ikke arbejde sammen om at sikre både et bæredygtigt miljø og landbruget?

Afjytte Krag-Juel-Vind-Frijs,
Halsted Kloster,
Nakskov

Politisk er man lige så stille ved at tage livet af en af Danmarks største erhvervsklynger, landbruget. Det er modigt. Det er modigt al den stund, at landbrug og fødevarerindustri tegner sig for 20 pct. af Danmarks eksport og 60 pct. af handelsoverskuddet.

Velfærd og indsatsen på miljøområdet afhænger af fødevarerhvervet.

Landbruget og fødevarerindustrien beskæftiger omkring 170.000, som for de fleste vedkommende er lokaliseret i landdistrikterne.

Ved at neddrole landbrugsdriften forsvinder råvaregrundlaget for fødevarerindustrien og

dermed arbejdspladser og vil efterlade de danske landområder erhvervsmæssigt øde hen. Det harmonerer dårligt med det politiske mål om et Danmark i balance.

Det er tankevækkende, at man i et landbrugsmæssigt foregangsland, som hele verden landbrugsmæssigt ser op til og forsøger at kopiere, ikke kan finde ud af at sætte sig sammen – politikere, landbrug og forskere – og ved hjælp af moderne teknologi i fællesskab udtænke metoder, som sikrer et bæredygtigt miljø i forening med produktion af vores verdenskendte landbrugsprodukter af meget høj kvalitet.

Desværre er det lykkedes at få følelser og ikke videnskabelig dokumentation til at sætte dagsordenen i debatten og dermed også den politiske dagsorden.

Følelser er stemmer på den korte bane, men hvad med fremtiden?

Nuets beslutninger

Hvis vi grundet nuets følelsesmæssigt forankrede beslutninger om få år ikke selv kan producere de nødvendige fødevarer til at sikre folkesundheden og dermed ej heller de nødvendige indtægter til at opretholde vort høje velfærdsniveau, hvem påtager sig så ansvaret?

Det er følelsesmæssigt en dejlig tanke at tro på, at man løser alle udfordringerne ved at omlægge hele Danmark til økologisk produktion. Det er imidlertid en kendsgerning, at økologi nedbringer udbyttet med 40–50 pct.

Det er også en kendsgerning, at det er nødvendigt for så godt som alle økologiske landbrug at anvende gødning fra konventionelt drevede husdyrhold.

Der skal være plads til økologi, men det er ikke svaret på de samfundsmæssige udfordringer.

Videnskabeligt case study

I efteråret 2016 udkom rapporten “Dansk Landbrugs Rammevilkår og Konkurrenceevne” fra CBS.

CBS-rapporten er det første videnskabelige case study, hvor der tages udgangspunkt i at beskrive virkeligheden for tab og konkurrenceevne ud fra 57 landbrug i Danmark og vore nabolande.

I rapporten dokumenteres det, at danske afgifter, kvælstofkvoter og restriktioner for husdyrhold de sidste 15 år i forhold til vore naboer har betydet et årligt tab pr. fuldtidslandbrug på 678.000 kr., svarende til et akkumuleret tab på 10 mio. pr. heltidslandbrug.

Det opsigtsvækkende er, at de øgede restriktioner ikke har medført et bedre miljø i Dan-

mark end hos vore sammenlignelige naboer. Tværtimod må det konstateres, at den danske virkningsgrad af kvælstof er væsentligt lavere end hos naboerne.

Hertil kommer, at det er videnskabeligt bevist i **Niva**-analyse fra september 2017, at landbruget kun er ansvarligt for 50 pct. af den danske kvæl-

Følelser er stemmer på den korte bane, men hvad med fremtiden?

stofudledning til vore farvande, den anden halvdel kommer bl.a. fra overløb fra rensningsanlæg og udyrkede arealer. På trods af det, bliver landbruget reguleret for den samlede udledning.

Rapporten viser, at mens vi i Danmark i mange år populært sagt har “sovet i timen” og holdt fast i det følelsesmæssige, er Sverige gået helt anderledes videnskabeligt til opgaven.

Her har man brugt tiden på at udvikle en svensk videnskabelig metode og praksis til maksimalt høstudbytte med lav udledning

af kvælstof, som er forankret i den kendsgerning, at kvælstof først giver mere udledning, når planten er mættet. Svensk metode måler løbende behov i vækstperioden, så kvælstof kan tildeles gradvist.

Planten har så at sige “spist op” inden næste portion. Det betyder højere udbytter og lavere kvælstofudledning.

I Sverige er der lav kvælstofudledning, men ingen kvælstofrestriktioner. Det er tankevækkende.

Roundup til debat

Den aktive ingrediens i Roundup, glyphosat, er i øjeblikket uden til debat i EU med henblik på beslutning om tilladelse/forbud.

Situationen anskueliggør med al tydelighed en politisk beslutning under et højt udefrakommende følelsesmæssigt pres.

Som beskrevet af **Iben Krog Rasmussen, Tænketanken Frej**, i debatindlæg i Effektivt Landbrug får vi i gennemsnit 19 gange den acceptable daglige dosis af gift fra vores forbrug af kaffe og 41 gange fra alkohol, men under 1/10.000-del fra pesticider.

Det er på tide, at man fra politisk side får sat tingene i perspektiv og dermed ind i den rette videnskabelige sammenhæng.